

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223200413
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2023:7223200413.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. J., Q.. XX.X.XXXX, U. R. XX, X., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, dieťa rodičov: W. J., Q.. XX.X.XXXX, U. R. XX, X., otec neuvedený, v konaní o návrhu navrhovateľky: J. J., Q.. XX.X.XXXX, U. R. XX, X., na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

I. Dočasne zveruje mal. J. J., Q.. XX.X.XXXX do starostlivosti navrhovateľky, J. J., Q.. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. dieťa osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

II. Navrhovateľka J. J., Q.. XX.X.XXXX je povinná podať návrh na zverenie mal. J. J., Q.. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti, a to do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 16.1.2023 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril mal. J. J., Q.. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti z toho dôvodu, že matka sa od 4.1.2023 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody na ul. Floriánskej v Košiciach. Zverenie vnuka do osobnej starostlivosti žiadala z toho dôvodu, aby ho mohla zastupovať v bežných veciach ako zdravotnej starostlivosti a v škole. Uviedla, že býva v 1 - izbovom byte, pracuje ako opatrovateľka v LUX, n.o. na Opatovskej 97 v Košiciach od roku 2007, pričom jej príjem predstavuje 880 eur mesačne. Maloletý býva s ňou, nájomné uhrádza 217 eur mesačne, strava 150 eur/mes., internet 17 eur/mes., spláca pôžičku vo výške 40 eur, výdavky na maloletého Marca : cestovné 10 eur/mes., obedy v školskej jedálni 47 eur/mes., oblečenie a obuv 50eur/mes.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice na základe žiadosti Okresného súdu Košice II zo dňa 16.1.2023 podal nasledovnú správu:

Matka W. J., Q.. XX.X.XXXX sa aktuálne nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, Košice. O tejto skutočnosti bol úrad informovaný zaslaným oznámením Okresného súdu Košice II, sp. zn. 0T/4/2023, ktorý uvádza, že matka v trestnej veci prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona bola sudcom pre prípravné konanie vzatá do výkonu trestu v trvaní 6 mesiacov. Po skontaktovaní starej matky dieťaťa p. J. J., Q.. XX.X.XXXX, menovaná potvrdila túto skutočnosť. Podľa tvrdenia starej matky by mala byť matka dňa 24.1.2023 premiestnená do ÚVTOS Levoča. Obvyklým pobytom matky bola doposiaľ domácnosť na adrese Popradská 72, Košice. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 30,- €. Navrhovateľka J. J., nar. 27.8.1972, obvykle bytom Popradská 72, Košice vo vykonanom rozhovore dňa 19.1.2023 uviedla, že je starou matkou maloletého J. J., Q.. XX.X.XXXX, ktorý býva od narodenia v jej domácnosti, rovnako aj jeho matka W. J., ktorá bola dňa 4.1.2023 vzatá do výkonu trestu. Otcovstvo k dieťaťu nie je uvedené. Navrhovateľka uviedla,

že svojej dcére pri starostlivosti o dieťa vždy pomáhala, nakoľko bývali spolu a zároveň sa podieľala aj na výchove svojho vnuka J.. Od mája 2022 sa správanie matky dieťaťa výrazne zmenilo, začala dokonca užívať návykové látky, odvtedy sa jej starostlivosť o dieťa zhoršovala, odchádzala z domu, všetky záležitosti týkajúce sa maloletého nechávala na starej matke. Z vyjadrení starej matky vyplýva, že matka porušila podmienku, ktorá jej bola uložená v minulom trestnom konaní. Matka sa so starou matkou kontaktovala a údajne vyjadrila súhlas s tým, aby bol vnuk starej matke zverený do starostlivosti. Navrhovateľka podľa jej vlastných slov zabezpečuje všetky potreby maloletého. Z dôvodu nástupu matky do výkonu trestu odňatia slobody má záujem zabezpečovať celkovú osobnú starostlivosť o maloletého J., ktorý je jej vnukom, a ktorého má veľmi rada. Stará matka dieťaťa uviedla, že je zamestnaná v domove sociálnych služieb LUX, n.o., Opatovská cesta 97 v Košiciach, kde pracuje ako opatrovateľka od r. 2007. Máva 12 hodinové pracovné smeny, vždy však vie zabezpečiť v prípade potreby osobu k vnukovi, aby neostával dlhodobo sám, požiada o to svojho dospelého syna, príp. priateľa. Navrhovateľka trvá na svojom podanom návrhu a to najmä z dôvodu, že jej vnuk nemá zákonného zástupcu a ona ako starý rodič nemôže za dieťa vybaviť všetky potrebné záležitosti a bežné veci, ktoré sa realizujú len so súhlasom zákonného zástupcu, či už záležitosti týkajúce sa vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, príp. iných oblastí, ktoré si vyžadujú prítomnosť rodiča. Ako uviedla, napr. v minulosti mali veľký problém pre dieťa zabezpečiť čipovú kartu na Mestskú hromadnú dopravu. Navrhovateľka uviedla, že má do budúcnosti záujem zabezpečovať celkovú starostlivosť o dieťa, ktorú už aj reálne vykonáva. Úrad vykonal dňa 19.1.2023 rozhovor s maloletým J. J., pri ktorom zisťoval jeho názor k predmetnému konaniu. Maloletý J. uviedol, že vie o podanom návrhu babky na jeho zverenie do jej starostlivosti súdom. Uviedol, že považuje za veľmi dobrý nápad, že babka bude môcť za neho vybavovať niektoré veci, s ktorými bol doposiaľ niekedy problém, keď mama nebola doma. Taktiež povedal, že s babkou býva od narodenia, bývala s nimi aj jeho mama, ktorá teraz nie je doma. Babka sa o neho stará veľmi dobre, sprevádza ho k zastávke MHD, odkiaľ cestuje do školy sám, babka mu kupuje všetko, čo potrebuje aj nejaké darčeky navyše. Maloletý J. popísal vzťah k babke ako výborný, chce, aby bol s babkou ako doposiaľ, aby sa o neho starala. Jeho mama mu už z výkonu trestu taktiež zatelefonovala. Pýtala sa ho, ako sa mu darí. Ďalej uviedol, že navštevuje Základnú školu, Opatovská cesta 101 v Košiciach, kde navštevuje 5. ročník. V škole je spokojný, chodí tam od nultého ročníka, má tam kamarátov. Doma sa učí prevažne s babkou, niekedy aj so strýkom, snaží sa však učiť už aj sám. Maloletý J. popísal situácie, že keď je babka v práci, príde k nemu strýko J. J. alebo babkin priateľ H. Š., aby nebol dlho doma sám alebo napr. aj v noci, keď je babka v nočnej. Dňa 20.1.2023 úrad prešetril bytové pomery navrhovateľky na adrese Popradská 72 v Košiciach. Navrhovateľka s maloletým vnukom Marcom obývajú 1-izbový sociálny byt, ktorý pozostáva z jednej miestnosti, ktorá slúži ako obývacia miestnosť aj ako spálňa, ďalej z malej kuchyne, kúpeľne s toaletou a chodby. Domácnosť je primerane zariadená nábytkom a ďalším potrebným domácim vybavením, dostupné sú štandardné energie, varená strava je pripravovaná v kuchyni na elektrickom sporáku. Hygiena domácnosti je udržiavaná na dobrej úrovni. Maloletý J. má zabezpečený priestor pre spánok na vlastnom lôžku, kútik s písacím stolom a kreslom pre domácu prípravu na vyučovanie. Vzhľadom k tomu, že domácnosť starej matky je prirodzeným domácim prostredím maloletého J., má v nej všetky svoje osobné veci. Prostredie je primerane podnetné, vhodné na výchovu dieťaťa. Na základe prešetrovania pomerov v rodine maloletého dieťaťa úrad zistil, že reálnu starostlivosť o maloletého J. J. zabezpečuje v svojej domácnosti stará matka J. J.. Z poskytnutých vyjadrení vyplýva, že matka maloletého W. J. sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a t.č. nezabezpečuje osobne starostlivosť o svojho syna. Otca maloletý nemá. Vzhľadom na potrebu každodennej starostlivosti o maloleté dieťa, zabezpečenie jeho potrieb a riešenie každodenných záležitostí súvisiacich s výchovou a výživou v aktuálnej situácii maloletého dieťaťa, ktorého zastupovanie nie je zabezpečované zákonným zástupcom, vyžaduje potrebu neodkladnej úpravy.

3. Záverom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice uviedol, že s prihliadnutím na prioritný záujem maloletého dieťaťa úrad odporúča, aby súd neodkladným opatrením upravil pomery maloletého dieťaťa a dočasne zveril maloletého J. J., Q.. XX.X.XXXX do starostlivosti navrhovateľky J. J., Q.. XX.X.XXXX.

4. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

5. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku/ďalej len CSP/, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

8. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

15. Po oboznámení sa s návrhom a obsahom predložených listinných dôkazov súd považuje návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný, pretože pomery mal. je potrebné bezodkladne upraviť. Súd pri rozhodnutí o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zohľadnil aj vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a odporúčanie zveriť maloleté dieťa do starostlivosti navrhovateľky, ktorá dokáže mal. poskytnúť riadnu náhradnú starostlivosť a zastupovať mal. v bežných veciach do času, kým nebude rozhodnuté o vhodnej forme náhradnej starostlivosti o dieťa. Súd zároveň zohľadnil aj blízky citový vzťah navrhovateľky a mal. dieťaťa a prihliadal na najlepší záujem mal.

16. Súd zároveň určil rozsah práv a povinností navrhovateľky voči mal. a to z toho dôvodu, že navrhovateľka bude mať maloleté dieťa u seba až do rozhodnutia vo veci samej a ide o osobu, ktorá voči mal. dieťaťu zatiaľ žiadne práva nemala.

17. V súlade s ust. § 336 CSP súd navrhovateľke zároveň uložil povinnosť podať návrh vo veci samej, pretože takýto návrh doteraz podaný nebol a súd rozhodol len o dočasnej úprave pomerov mal. dieťaťa bez vykonaného dokazovania. V zmysle uvedeného ust. zákona súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak návrh v lehote nebude podaný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice II. V zmysle § 363 CSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).